

ΘΕΜΑ: Γυναίκες στην Επιστήμη: Διαμορφώνοντας το μέλλον

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών (ΕΕΧ), αναγνωρίζοντας την σημαντική συμβολή των γυναικών στην επιστήμη από τα αρχαία χρόνια, τις επιστημονικές προσπάθειες και τα επιτεύγματα των γυναικών, τα εμπόδια που αντιμετώπισαν και τις στρατηγικές που εφάρμοσαν για να γίνει αποδεκτή η δουλειά και η έρευνά τους διοργάνωσε μία 3ωρη εκδήλωση στο πλαίσιο του Athens Science Festival 2018 με πάνελ από ξεχωριστές και δυναμικές επιστήμονες στη Χημεία και άλλους επιστημονικούς κλάδους που κατέχουν εξέχουσες θέσεις στην Βιομηχανία, στην Εκπαίδευση και σε Κρατικούς φορείς. Στόχοι της εκδήλωσης ήταν, όχι μόνο να διερευνηθούν τα στερεότυπα και οι προκλήσεις στην επιστημονική εξέλιξη των γυναικών, αλλά και η διάνοιξη διεξόδων για τις νέες επιστήμονες και η ανταλλαγή απόψεων φοιτητές – νέους και νέες – επαγγελματίες – επιστήμονες.

Την ιδέα, την οργάνωση και τον συντονισμό της εκδήλωσης είχαν δύο ξεχωριστές βραβευμένες νέες επιστήμονες, σε συνεργασία με την Πρόεδρο της ΕΕΧ, η κ. Ελένη Ευθυμιάδου (Επίκουρος καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Επιστημονικός Συνεργάτης Ινστιτούτου Νανοεπιστήμης και Νανοτεχνολογίας ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ. Διακρίθηκε το 2016 για το επιστημονικό της έργο στην ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φαρμάκων για τοπική και αποτελεσματική απελευθέρωση Χημειοθεραπευτικών φαρμάκων στον τομέα της φαρμακευτικής / Ιατρικής Νανοτεχνολογίας, στα «Ελληνικά Βραβεία L'Oreal – Unesco») και η κ. Ζωή Κούρνια (Ερευνήτρια στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ), όπου εργάζεται πάνω στον σχεδιασμό αντικαρκινικών φαρμάκων και στις υπολογιστικές προσομοιώσεις βιομορίων. Τιμήθηκε με το πρώτο ευρωπαϊκό βραβείο "PRACE Ada Lovelace 2016", το οποίο βραβεύει γυναίκες επιστήμονες που αξιοποιούν τους υπερυπολογιστές στην έρευνά τους).

Την εκδήλωση παρακολούθησαν με ενδιαφέρον πολλοί νέοι και νέες μαθητές και επιστήμονες και εκδηλώθηκε η διάθεση να επαναληφθεί Το πρώτο μέρος της εκδήλωσης με θέμα: **Στερεότυπα και προκλήσεις στην**

επιστημονική εξέλιξη των γυναικών άνοιξε η Πρόεδρος της ΕΕΧ, κ. Φιλλένια Σιδέρη η οποία επισήμανε ότι αν το 50% του πληθυσμού της Γης είναι επιστημονικά ανενεργό ή περιθωριοποιημένο, τότε η καινοτομία, η βελτίωση των συνθηκών ζωής, η κοινωνική συνοχή, αλλά και η οικονομία η ευημερία και το μέλλον βρίσκονται εν κινδύνω και ευχαρίστησε τόσο τις εξαιρετικές ομιλήτριες και τον ομιλητή, όσο και τους συμμετέχοντες για το ενδιαφέρον και την συμμετοχή τους.

Η εκδήλωση άνοιξε με ένα μικρό βίντεο που διέτρεξε την ιστορική παρουσία των γυναικών στις επιστήμες αναφέροντας την επιστημονική τους απομόνωση για πάρα πολλούς αιώνες, αλλά επισημαίνοντας το πείσμα και την επιμονή τους να

Από αριστερά προς τα δεξιά: Φιλλένια Σιδέρη, Ελένη Ευθυμιάδου, Χριστιάνα Μητσοπούλου, το πάνελ, Ντόρα Βακιρτζή, Δήμητρα Τζέλλη, Βασίλειος Κυλίκογλου

ξεπεράσουν τα εμπόδια.

Την συζήτηση στο εξαιρετικά δυναμικό πάνελ άνοιξε η Πρόεδρος του Τμήματος Χημείας ΕΚΠΑ, **Χριστιάνα Μητσοπούλου**, η οποία με εξαιρετικά γλαφυρό τρόπο περιέγραψε τις ιδιαίτερες δυσκολίες, τα εμπόδια και τους ανασταλτικούς παράγοντες που η γυναίκα ερευνήτρια αντιμετωπίζει, επισημαίνοντας ότι αυτές προέρχονται και από τα δύο φύλα και την πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια που πρέπει να επενδύσει για την εξέλιξη της.

Η κ. **Ντόρα Βακιρτζή**, Χημικός σε Διεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας, Πωλήσεων, Marketing, Εταιρικής Ανάπτυξης και Γενικής Διεύθυνση Βιομηχανιών και Πρόεδρος του Ινστιτούτου Κοινωνικής Δυναμικής, αναφέρθηκε εκτεταμένα στους κοινωνιολογικούς παράγοντες που λειτουργούν ανασταλτικά στην εξέλιξη των επιστημόνων γυναικών, καθώς και στην κάθε μορφής παρενόχληση που υφίστανται στην εργασία τους.

Την σκυτάλη της συζήτησης πήρε η ξεχωριστή ερευνήτρια κ. **Δήμητρα Τζέλλη**, η οποία είναι συνεργάτης του ΕΙΕ, έχει βραβευθεί με το βραβείο L'oreal Ελλάδας, και έχει 5 παιδιά, τα οποία δεν θα άλλαζε, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε για κανέναν αριθμό περισσότερων εργασιών. Η κ. Τζέλλη αναφέρθηκε στην ανάγκη να τεθούν προτεραιότητες και να υπάρχει ισοτιμία και συνεργασία σε ένα ζευγάρι για την ανατροφή των παιδιών, ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε ίσες ευκαιρίες εξέλιξης. Το πρώτο πάνελ ολοκληρώθηκε με τον άνδρα της συζήτησης, το Μέλος του Δ.Σ. και Διευθυντή του Ινστιτούτου Νανοεπιστήμης και Νανοτεχνολογίας ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, κ. **Βασίλειο Κυλίκογλου**. Ο Κ. Κυλίκογλου με μία σειρά από στατιστικά στοιχεία κατέδειξε ότι αν και υπάρχει μεγάλος αριθμός ικανών ερευνητριών αυτές δύσκολα καταλαμβάνουν υψηλές διευθυντικές ή διοικητικές θέσεις.

Το συνδυαστικό βίντεο που ακολούθησε επιβεβαίωσε τα στοιχεία που κατατέθηκαν, καθώς οι έρευνες της ΕΕ και της Unesco που παρουσιάστηκαν αναδεικνύουν ακριβώς ότι οι γυναίκες στην ΕΕ, αν και περισσότερο μορφωμένες καταλαμβάνουν λιγότερες διευθυντικές θέσεις, δουλεύουν περισσότερο, πληρώνονται λιγότερο και κατά πλειοψηφία δεν συνεχίζουν την σταδιοδρομία τους στην έρευνα.

Στο κέντρο: η συζήτηση με το σύνολο των ομιλητριών- ομιλητών
Από κάτω και προς τα δεξιά: Ζωή Κούρνια, το 2^ο πάνελ, Κατερίνα Αντωνίου, Κατερίνα Παπαθωμά, Χριστιάνα Μητσοπούλου, Ιωάννα Κούκλη, Ευγενία Λαμπή

Το 2^ο πάνελ με θέμα: **Οδηγίες προς νέες επιστήμονες**, άνοιξε η Αναπληρώτρια καθηγήτρια Φαρμακολογίας του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πρόεδρος ΕΟΦ, κ. **Αικατερίνη Αντωνίου**, η οποία μετέδωσε ιδιαίτερα παραστατικά την εμπειρία της τόσο από την Ελλάδα, όσο και από την Αμερική, την Γαλλία και την Σουηδία για το εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον του χώρου της έρευνας, την ανάγκη να οπλίζεται ο ερευνητής με υπομονή και επιμονή, την σκληρή κριτική που ασκείται στο επιστημονικό έργο και που απαιτεί μεγάλα ψυχικά αποθέματα.

Το νήμα της συζήτησης έπιασε η Medical Director της Janssen, κ. **Κατερίνα Παπαθωμά**, η οποία επισήμανε την ανάγκη οι νέες επιστήμονες να βάζουν στόχους και όρια τόσο στην επαγγελματική τους, όσο και στην προσωπική τους ζωή, να μην συμβιβάζονται με λύσεις που δεν τις ικανοποιούν και να εφευρίσκουν στρατηγικές για να επιτυγχάνουν την ισορροπία.

Στον ίδιο αισιόδοξο τόνο συνέχισε η ιδρύτρια και διευθύνουσα σύμβουλος της Pharmassist Ltd, ενός από τους πιο γρήγορα αναπτυσσόμενους οργανισμούς φαρμακευτικής έρευνας στην Ελλάδα, κ. **Ιωάννα Κούκλη**. Η κ. Κούκλη μίλησε για την ανάγκη λήψης τολμηρών αποφάσεων και ανάληψης κινδύνου, την οριοθέτηση του σημαντικού και την εμπιστοσύνη στις ικανότητες, δυνατότητες και στην δυναμική της γυναίκας επιστήμονα, αναφέροντας με παραστατικό τρόπο την δική της πορεία. Το 2^ο πάνελ ολοκληρώθηκε με την αισιόδοξη και θετική ματιά της Διευθύντριας της Β Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών του Γενικού Χημείου του Κράτους και ΓΓ της ΕΕΧ, κ. **Ευγενίας Λαμπή**, η οποία εστίασε στην εσωτερική ισορροπία που πρέπει να αποκαταστήσει η γυναίκα επιστήμων, ισορροπία που θα της δώσει την δύναμη να αντιπαρέλθει τα εμπόδια και τα κοινωνικά στερεότυπα και να ανταποκριθεί στον πολλαπλό ρόλο της, χωρίς να χρειαστεί να θυσιάσει τα όνειρα και τις φιλοδοξίες της.

Η εξαιρετικά ζωνρή και ενδιαφέρουσα ροή της συζήτησης είχε ως αποτέλεσμα να απομείνει πολύ λίγος χρόνος για το τρίτο μέρος της συζήτησης, παρά την επιθυμία και της ΕΕΧ και των συμμετεχόντων.

Στον λίγο χρόνο που απέμεινε κοινός τόπος ήταν ότι υπάρχει πρόοδος στη θέση της γυναίκας στον χώρο της έρευνας, αλλά υπάρχουν ακόμη πολλά να γίνουν σε επίπεδο παιδείας, όπως χαρακτηριστικά τόνισε ο κ. Κυλίκoglou και σε επίπεδο ισότιμου προσδιορισμού των ρόλων, όπως τόνισε η κ. Τζέλλη, η οποία χαρακτηριστικά είπε: «Δεν ζητώ καμία χάρη, αλλά θέλω να κρίνομαι για το έργο μου».

Κοινή πεποίθηση όλων των συμμετεχόντων είναι η ανάγκη να υπάρξει συνέχεια στην προσπάθεια της ΕΕΧ, με στόχο την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση, την ανάπτυξη τεχνικών που θα παροτρύνουν το 50% του επιστημονικού πληθυσμού να μετέχει ισότιμα στην παραγωγή νέας γνώσης και καινοτομίας, να ρισκάρει και να διεκδικεί ίσες ευκαιρίες στην επιστημονική ανέλιξη, με ίδιες συνθήκες, ίδιο σεβασμό και ίδιες απολαυές.